

Ein háðan móti føroyingum

"Det er ikke anstændigt bare at henvise færingerne til at anlægge sag. Regeringen og de Konservative har misforstået Højesterets præsident. Vi skylder både færingerne og Den Danske Bank, at der ikke kan rejses den mindste tvivl om en undersøgelses uafhængighed" skriver formadurin í Vinstraflokkinum, Uffe Ellemann-Jensen í eini kronikk í BT, sum vit endurprenta her.

Af Uffe Ellemann-Jensen

♦ Nu gider vi ikke have flere dommerundersøgelser! Nu må politikerne selv klare deres slagsmål uden at blande dommerne ind i det!

Mon ikke de fleste danskere efterhånden tænker sådan? Og jeg er enig. Jeg er også træt af den lange række af dommerundersøgelser, som fulgte tamil-sagens kølvand. Der blev åbnet en farlig vej, da denne sag blev misbrugt i politisk øjemed.

Politisk ansvar skal bedømmes og pålægges ét og kun ét sted: I Folketinget. Det skal politikere ikke skubbe over på domstolene.

Derfor var det helt på sin plads, da Højesterets præsident sidste år hævdede pegefingeren over for politikerne. Hans vink blev opfattet. Der blev nedsat et udvalg under ledelse af professor Lars Nordkov Nielsen, som nu arbejder på at finde nye måder, hvorpå Folketinget kan løse partiernes indbyrdes stridigheder uden at blande domstolene ind i det.

Den færøske banksag, som diskuteres i disse dage, er imidlertid noget helt andet.

Det er ikke en indre strid mellem danske politiske par-

tier. Det er en sag, som vedrører forholdet mellem Færøerne og Danmark.

Derfor skal den ikke vurderes på samme måde som de indrepolitiske danske slagsmål.

Færøerne og Danmark har et såkaldt »Rigsfællesskab«. Fælles statsoverhoved, fælles mønt, fælles forsvar, udenrigspolitik osv. Og inden for dette Rigsfællesskab har Færøerne et udtrakt hjemmestyre med eget parlament, Lagtinget.

I forbindelse med den katastrofale økonomiske udvikling på Færøerne er der stillet spørgsmålstegn ved den måde, hvorpå Danmarks største pengeinstitut, Den Danske Bank, afviklede sine færøske engagementer. Mange færingere mener, at banken overlod nogle gældsposter til den færøske, som den selv skulle have taget ansvar for, og at danske myndigheder medvirkede hertil.

Den sag er allerede grundigt undersøgt af et uvidt udvalg under ledelse af professor Erik Gørtz. Men det er ikke nok for Færøerne. Det færøske Lagting har enstemmigt anmodet om, at der bliver gennemført en dommerundersøgelse af sa-

gen efter de regler, der findes i den danske retsplejelov.

Den danske regering, støttet af et knebent flertal i Folketinget (regeringen plus de Konservative) siger nej til dette ønske. Man vil i stedet gennemføre en såkaldt uvidt ekspertundersøgelse, med deltagelse af sagførere, bankfolk og revisorer.

Og der har sagen så stået i flere uger.

Når Færøernes folkevalgte lovgivende forsamling beder om en dommerundersøgelse – enstemmigt – skal der meget tunge argumenter til at sige nej. Den respekt skylder vi vore frænder i Rigsfællesskabet.

Jeg har ikke hørt sådanne tunge argumenter.

Jeg har hørt, at det bliver for dyrt og langvarigt at lave en dommerundersøgelse frem for en ekspertundersøgelse. Men den undskyldning er en hån mod Færøerne. Det kan ikke måles i penge, om man skal vælge den ene eller den anden form for undersøgelse.

Så er der henvist til, at præsidenten for Højesteret ikke vil have flere dommerundersøgelser. Men sådan læser jeg ikke hans brev. Han advarede mod de dom-

merundersøgelser, der har deres udspring i danske politiske stridigheder. Det er der ikke tale om her. Det er en sag, der vedrører Rigsfællesskabet. Og jeg har vanskeligt ved at tro, at danske dommere ville afvise at deltage i en sådan sag.

Regeringen har ikke henvendt sig til Højesteret for at undersøge, hvordan man der ville stille sig i denne sag. Det underer mig. Hvordan kan man tage Højesterets præsident til indtægt for en vurdering af Færøernes ønske, når man end ikke har spurgt ham om den konkrete sag?

Endelig er det hævdet, at Færøerne jo bare kan anlægge sag – mod den danske stat eller Den Danske Bank eller begge. Men det er ikke en anstændig måde at behandle Færøerne på. Danmark er storebror i Rigsfællesskabet. Det forpligter.

Der er ikke noget at sige til, at harmen har bredt sig på Færøerne. Oven i svære økonomiske problemer føler man, at frænderne i Danmark ikke tager færingernes bekymringer alvorligt.

Alle, der kender Færøerne og deres befolkning, ved, at der findes en særlig grobund

for myter og eventyr på de omblæste øer i Nordatlanten. Det har givet en rig og frodig kultur. Og det har også givet en ganske barsk politisk debat. Mange færøske politiske stridigheder ender i retten.

Det bedste middel mod myter er kendsgerninger.

Derfor skal der ikke levnes grobund for flere myter i denne sag på Færøerne. Og det kan kun sikres ved at foretage den dommerundersøgelse, Færøerne ønsker.

Det spiller tilsyneladende en afgørende rolle for de færøske politikere, at der i en dommerundersøgelse gælder vidnepligt. Og kun

dommeren kan siges at være helt uafhængige.

Her er et vigtigt punkt: Hvordan kan man i Danmark finde advokater, bankfolk, revisorer – som ikke på et eller andet tidspunkt har haft forbindelse til Danmarks suverænt største finansielle virksomhed? Det vil give rig grobund til nye myter.

Derfor skylder vi også hensynet til Den Danske Bank, at der ikke kan rejses den mindste tvivl om undersøgelsens uafhængighed. Samt at undersøgelsen kommer til at omfatte alle, der har været involveret i banksagen.

**Kvinnuhúsið
Sjálvhjálpar-
bólkar**

Sum vit áður hava lýst við, verður nú farið undir at hava sjálvhjálparbólkar. Her kunnu kvinnur hittast eina ferð um vikuna og tosa um felags mál. Endamálið er at kunna stuðla hvørja aðra í gerandisdegnum. Sjálvhjálparbólkarir verða eina ferð um vikuna í tíggju vikur. Vit byrja í viku 10 og kostnaðurin er 30 kr. hvørja ferð. Evnini eru:

1. Avvarðandi at rúsmisnýtarum.
2. Fyrirverandi búfólk á Kreppumiðstöðini.
3. Einsamallar mammur.

Tilmelding á telefon 17200 gerandisdagar millum kl. 10 og 16.30 í seinasta lagi 1. mars.

KVINNUHÚSIÐ
oman Pisuva:ða 2 - Tlf. 17200

LANDSINS BÍLIGASTU

AKKUMULATORAR

★ TIL ØLL ENDAMÁL ★

Fáast eisini hjá:

Strendur - Støtli Støðin	Tlf. 47 859
Skálabotnur - Støtli Centrum	Tlf. 41 200
Runavík - El-Tænastan	Tlf. 49 710
Norðskáli - Bilverkst. v/ Br. Andreassen	Tlf. 22 271
Sandur - Bilverkst. v/ S. Fagradal	Tlf. 61 754
Tvøroyri - Dj. Enni	Tlf. 71 061
Klaksvík - Jan Danielsen	Tlf. 57 013

Pf. HANSEN 490 STRENDUR
Tlf. 48648

Fartelef. 88 541 Fax. 48 548

DANNY TRANSPORT

– tá okkurt
skal koyrast
ella goymast

Tlf. 19192

MARKNAÐARDAGUR

verður í

ÍTRÓTTARHÖLLINI í RUNAVÍK
leygardagin 1. apríl.

Nærri uppl. og tilmelding á
Tlf. 48398 - 48289 - 48354 - 48110

Handilsmiðdepilin